

SALTANAT KALDIRILDI!

Şair evlenmesi gerçek olmuş!

Eskişehir Odunpazarı'nda yaşayan şair Tayyip Atmaca ile şiir, aşk ve evlilik üzerine bir söyleşi gerçekleştirdik..

18 Kasım 2010 Perşembe 08:00

Nikâhımızı şair kıysın!

Dunyabizim.com'da yayınlanan hemen her metnin kendine has bir değeri vardır. Daha net söyleyelim: Diğerleri şöyle dursun, okur yorumlarımız dahi genellikle ince bir zekâ işçiliğine sahiptir. Bakın bunu örneklendirelim: Geçenlerde, birisi şair iki okurumuz “bekârlık ve sultanlık” hakkında kanaatlerini dile getirmişlerdi.

Okurumuz “Bekârlık hakkaten sultanlık ya huu!” derken, belki de kendisine bir şair, hem de nikâh memuru bir şair tarafından itiraz geleceğini aklına getirmemişti. O şair Tayyip Atmaca idi ve şöyle demişti: “Sultanlık tek başına olmaz. Yüreğini yüreğine sofraya gibi açan bir köle bulabilirsen, Eskişehir'e gel, nikâhını bir şair kıysın!”

Bu mesaj üzerine, Cevat Akkanat olarak bendeniz, Eskişehir'e kadar gittik, nikâh memuru ve şair **Tayyip Atmaca**'yla bir güzel söyleştik.

“Şair Evlendirmesi”ni Şinasi yazdı; bense şair evlendirmesi yaptım!

Kazık bir soru ile başlıyorum: Kendini Edebiyat dersi sınavında kabul edebilirsin. Evet, "Şair Evlendirmesi" hakkında bir kaç cümle söyler misin?

Şinasi'nin “Şair Evlendirmesi”ni lisede okuduk geçtik. Şimdi sadece bir tiyatro eseri olduğunu biliyorum. Şair evlendirmeme gelince; Mehmet Aycı ve Cengiz Coşkun'a kız istedim. Aycı'nın kayınbabası daha ağzını açmadan, ben euzu besmele çekip bir aşır okudum ve Aycı'ya “Öp kayınbabanın elini.” dedim. Adamcağız neye uğradığını şaşırıldı. Daha kahvelerimiz gelmeden tatlı siparişini verdik, yüzüklerimizi takıp üstüne kahveyi içtik. Birkaç ay sonra da Abdurrahim Karakoç ile birlikte nikâh şahitliğini yaptık. Cengiz Coşkun'a da şimdiki hanımını ben istedim. Dini nikâhta hanımının şahidi ben olmuştum ve o zamanın behrinde mehir olarak 300 gr. altın istetmiştim. Coşkun, sözünü yerine getirdi mi getirmedi mi bilmiyorum ama eşine bir araba aldı. Herhalde bunu da mehir yerine saymıştır artık.

Hiç şair evlendirdiniz mi?

İbrahim Demirci ağabey iyi bir şair, iyi bir yazar. Konya Yazarlar Birliği ile Odunpazarı turu düzenlemişler. Mimar Sinan eseri nikâh dairemiz çok hoşlarına gitti. Eşine “Hanım seninle bir nikâh tazelesek.” deyince eşi de memnuniyetle kabul etti. Su görülünce teyemmüm bozulur hesabı reis Burhan Sakallı da Konyalı dostlarına Odunpazarını gezdirirken nikâhı kıymak da ona düşerdi. Gerçekten yeni bir nikâh kıyılıyormuş gibi İbrahim ağabeyin nikâhını kıymış olduk.

İtinayla şair evlendirilir!

O zaman evli şairler nikâh tazeleyebilir mi?

Eğer nikâh memuru bir şair olursa Odunpazarını geçmek maksadı ile Eskişehir'e gelir bizi ziyaret etme nezaketinde bulunursa bu tarihi mekân kadar nikâhları sağlam olur. Mesela senden başlayalım bir gün sen de Bursa ekibini topla gel. Şair nikâhı nasıl kıyarmış bizzat görür ve yaşarsınız.

Şair nasıl evlendirir, diğer evlendirenlerden farkı nedir?

Şair öyle sıradan sözlerle gelinin ve damadın adını soyadını sorup, şahitlere şahitmişsiniz deyip kalıp cümlelerden kurulu klasik sözler yerine, gelinin ve damadın o anki ruh hallerine bakarak onları evliliğe ısındırır, hem çiftleri hem de misafirleri mutlu edecek sözler sarf eder. Nikâh salonlarındaki görevlilerden tutun da benim kıydığım nikâhlarda bulunanlara kadar “Siz ne kadar güzel cümleler kurarak insanların yüreğine hitap ediyorsunuz. Diğer nikâh memurları kasap misali kıyıp geçiyorlar.” diyenlerin sayısı oldukça fazla.

Evlendirme memurluğu, tam şair işi...

Şair ile evlendirme memuru birbiriyle barışık mı?

Şairden iyi bir Kültür Müdürü ya da Basın Yayın Müdürü olabilir aslında. Şairler ya çok kırar döker ya da fazla ince ruhludurlar. Bu yüzden müdürlüğü gereği gibi yapacaklarından şüpheliyim, onun için evlendirme memurluğu bence tam bir şair işi.

Evlenen çiftler ve yakınları ile şairane muhabbetleriniz oluyor mu?

Müracaata gelenlere “Herhalde evlenmeye geldiniz değil mi?” dediğimde onlar da saf saf nereden bildiniz diyorlar. Ben de “Gözlerinizin içi güldüğüne göre evleneceksiniz inşallah.” diyorum. Böyle bir muhabbetle sözün kapısından içeriye girdiğimiz çiftlere bazen duvarda Kahramanmaraşlı bir hemşerimizin yazarak tablo haline getirdiği rahmetli Erdem Beyazıt’ın “Aşkın bir adı da yorulmamaktır.” yazısını okutuyorum. Okuyanların yarısından fazlası “Aşkın bir adı da yorulmaktır.” diye okuyor.

Doğrusunu okuyanlara bir de Nuri Pakdil ustanın “Er ya da geç içimizi dışımıza boşaltmayı öğrenmemiz gerekiyor”u okutuyorum. Onu da içimizi dışımızı diye okuyorlar. Diyeceğim şu ki, evlenmek için yanımıza gelenlerin kafalarında sadece nikâh var ve onun haricinde hiçbir şeyi görmezler. Hatta nikâhlarını kıydığım çiftlerle bir yerlerde karşılaştığımızda ilk selamı veren ben olurum ve onlar şaşırır kalırlar. “Pardon nereden tanışıyoruz?” derler ve ben de kendilerinin nikâhlarını kıydığımı söylerim.

Evlilik şiirleri antolojisi, asla olmaz!

Evlendirme seansları içinde şiirine malzeme çıkıyor mu?

Bir cerrah ameliyat yaparken nasıl ki acı hissetmiyorsa ben de nikâh kıyarken şiire malzeme çıkar mı çıkmaz mı diye aklıma bile getirmiyorum. Ama, “Çiftler birbirine uyumlu mu, değil mi? Kavga hangisinden çıkabilir? Bu evlilik mutlu bir evlilik mi ya da bu çiftler bir yıl sonra ayrılıp bir başkasıyla evlenmeye gelir mi?” Bütün bunlar üzerinde bayağı bir ihtisas sahibi oldum sayılır.

Bir evlilik şiirleri antolojisi yahut evlilik edebiyatı seçkisi... Ne dersin, hazırlanabilir mi?

Böyle bir çalışmanın yapılacağını zannetmiyorum. Belki kıyılan nikâhlarla ilgili anıların yazılacağı bir kitap düşünebilirim.

Bu çerçevede kendi 'evlilik şiirleri'nden numune istesek? Buyrun:

Yanılmıyorsam Şaban Abak söylemişti bir zamanlar “Şairlik bekâr işi.” diye. Evlenince eşine şiir yazan şair sayısı çok azdır. O şiirleri evlenene kadar yazdın yazdın, yazamadın bir daha yazamazsın. Mutlu bir evliliğin varsa bu zaten yaşanılan bir şiirdir. Ama eşin uzak bir yere gider, özlersin yazarsın, o başka. Aha o şiirlerden bir dördlük:

“Gözlerim yoluna dikilir kalır

Kanım damarımda çekilir kalır

Boynum öksüz gibi bükülür kalır

Sen gelende canım çiçek açacak.”

Aklı Anayasa referandumunda kalan “Hayır”cı gelin...

Peki, size ilginç gelen birkaç nikâh kıyma hatırası sorsak?

Evet var... Mesela çiftler ayrı zamanlarda başka başka kişilerle evlenmek için müracaatta bulunabilirler siz bunun farkına varmazsınız. Bir gün hafta sonu bir salonda nikâh kıymak için gittim. Salonda kimse yoktu. Damadı aradım acaba nikâh salonuna yanlış mı geldim diye. Damat kayınvalidesinin hasta olduğunu dolayısıyla nikâhin iptal edildiğini söyledi. Ben de hayırlısı olsun deyip döndüm. Ertesi gün dairede nikâhını kıydığım geline dikkatli baktığımda bir başkası ile evlendiriyordu. Bozuntuya vermeden nikâhlarını kıyıp geçtim.

Bir başka salonda kıydığım nikâhta gelin, gülümseyerek mikrofonta “Hayır!” dedi. Başımdan aşağıya kaynar sular döküldü. Damadın eli ayağı titremeye başladı. Ben gelinin şakayla “Hayır!” dediğini biliyorum ama bunu kime nasıl izah edeceksiniz. Mikrofonu yan tarafa aldım üslubumca geline söyleyeceğimi söyledim, gelin kızardı. Normalde defteri kapatıp gitmem gerekirken olayı Anayasa oylamasına bağlayarak gelinin akli hala oylamada kalmış, nikâhta olduğunu unutmuş, soruyu tekrar soruyorum deyip, işi tatlıya bağladım.

Mevsimlerle evlilik...

Evliliğin mevsimi var mı?

Nasıl ki insan ömrünün dört mevsimi varsa evliliğin de kendi içinde mevsimleri var. İlkbaharda tayin yaptırmak isteyen çiftlerle, damarlarında kanın deli taylor gibi dolaştığı bazı gençler 18 yaşını doldurur doldurmaz soluğu nikâh dairesinde alırlar. Yazın evlenenler ise daha önceden evlilik hazırlığını yaparak evlenenlerdir. Sonbaharda alelacele evliliği karar verenler, kışın da evlilikte ikinci üçüncü turunu yapanlar, dullar, yaşlılar evlendirilir.

Yılda kaç çifti evlendiriyorsunuz?

Eskişehir’de benim nikahlarını kıydığım çift sayısı 1800-2000 arasında olur.

Kaç kişi boşanır?

Eskişehir merkezde ortalama 5000 kişi evlenir yaklaşık bunun 1500’ü ayrılır.

Desenize bir evlendirdiğiniz insanı bir başka zaman yine evlendiriyorsunuz?

Evet, tabiri caizse bu tür müşterilerimiz elbette var. Ama ne yaparsın adam kılıfı hazırlamış minareyi çalmaya gelmiş. Evlilikleriyle ilgili mani halleri yoksa mecburen evlendirmek zorundayız.

Özel tarihli nikâh günleri...

Evlenmek için önceden yer ayırtmak gerek mi?

Şairler için önceden yer ayırmaya gerek yok. Yeter ki bana bir telefon açsın, evlilik için gerekli işlemlerimi hazırladım desin evraklarını bir gün önceden teslim etsin, şair için müsait bir saat ayarlamak da benden olsun.

Ya özel bir tarih isterse?

Şairlerin öyle bir manyaklık yapacağına ihtimal vermiyorum. Ama illaki bir manyaklık yapacağım diyorsa 11.11.2011 için şimdiden yer ayırabilirim. Birde 12.12.2012 var ondan sonrası zaten tufan.

Yani böyle önemli tarihlerde evlenince evlilik kalıcı mı oluyor?

Güya evlendikleri tarihi unutmayacaklar. İnsan sabah kahvaltıda ne yedi onu unutuyor. Evlilik tarihini unutmayacaklarmış. Kadınlar çocuklarını arabada unutuyor, kocalar beş dakika önce telefonda karısının istediği şeyleri unutarak eve geliyor. Bütün bunların arasında güya evlilik tarihlerini unutmayacaklar. Yahu bir saat önce nikâhını kıydığım insanlar dışarıda

karşılaştığımda beni tanımiyorlar. Asıl kalıcı evlilik sevgi, saygı, muhabbet... Tarihler yarın bir varmış bir yokmuş olur gider.

İntikam evliliklerine dair

Formaliteden evlenen var mı?

Maalesef var. Eskiden bu daha fazlaydı. Özellikle öğretmenler tayin yaptırmak için evlenirler, tayin yaptırdıktan sonra da boşanırlardı. Şimdi kısmen bunun önüne geçildi. Bir de birbirlerinden intikam almak için evlenmeye gelenler var.

Anlamadım, nasıl oluyor bu?

Kız ya da erkek daha önce bir başkası ile evlenmiş, timsah gözyaşları döküp boşandıklarında daha önceki sevgilisi ile evlenme müracaatına gelirler. Evlenme günü ve saatine gelince artık aldatan kimse o nikâha gelmez. Bir başka zaman başka birisiyle evlenmek için tekrar müracaatta bulunur.

Aşk başka evlilik başka mı diyorsunuz?

Aynen öyle. Flört (kırııştırma) döneminde kimse kimsenin kaşının üstünde gözün var deme cesaretine sahip değildir. Ama iş ciddiye binip evlilik aşamasına geldiğinde ya bu aşamada ya da evlendiklerinde hayatın gerçekleriyle yüzleşmeye başladıklarında işin rengi değişiyor. Karşılıklı sevgi saygı anlayışı gidip yerini başka şeylere bırakıyor.

Evlenecek çiftlere tavsiyelerde bulunuyor musun?

Gönlün işine akıl ermez. Bazen çiçeğe konar, bazen de başka bir şeyin üstüne konar. Sen evlilik adına ne söylersen söyle seni dinleyen olmaz. Ara sıra tüyo veririm ama bu tüyo, işleri bozulduktan sonra hatırlarına gelir.

Bekârlara tüyo!

Okuyuculardan bekar olanlara bir tüyo verir misin?

Erdem Beyazıt'ın "Aşkın bir adı da yorulmamaktır" dizesinin vukuuna varırlarsa gerisini getirirler. İki insanın birbirleriyle anlaşma noktaları % 51'den fazla ise hayatlarında bir düzen olur, değilse hayat ortaklığını zorla sürdürmenin bir manası yok. Ama insanlar istiyorsa % 100 her konuda anlaşsın. İnsan kendi kendisiyle bile bu kadar yüzdeyle anlaşamazken karşımızdakinden de bunu beklemek aptallık olur.

Konu çerçevesinde eklemek istediğin başka hususlar var mı?

İyi günde kötü günde, hastalıkta sağlıkta, Türkiye'nin ve dünyanın her yerinde bir yastığa bir ömür boyu baş koymak üzere evlendirdiklerime selam olsun.

Teşekkür ederim...

Ben teşekkür ederim. Bu arada, memlekette benden başka şair bir nikâh memuru var mı bilmiyorum. Allah mahkeme suratlı nikâh memurlarından bekârları korusun.

Cevat Akkanat, Tayyib Atmaca'nın duasına âmin dedi

Tayyib Atmaca kimdir?

1962 yılında Kahramanmaraş'ta doğdu. Osmaniye'de ve İstanbul'da yaşadı. İşçilik, işportacılık, dizgicilik, reklamcılık, seyyar satıcılık yaptı. 32 yaşında devlet memuru oldu 40 yaşında ayrıldı. 43 yaşında memuriyete geri döndü. Deneme ve şiir kitapları var. Eşini ailesinden tek başına istedi ve tek başına düğün yaptı. Eskişehir Odunpazarı'nda Evlendirme Memuru olarak hayatını sürdürüyor.